

Brodsko ekološko društvo - BED

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2021.

1. Strateški ciljevi BED-a 2021.-2024. i njihovo ispunjavanje kroz
  - A. Projekte i programe BED-a u 2021.
  - B. Zagovaranje, lobiranje na području zaštite prirode i okoliša
  - C. Zajednička dobra i mehanizme direktne demokracije
  - D. Institucionalni razvoj udruge
2. Financijski izvještaj

Strateški ciljevi 2021.- 2024. godine

A) Programi/projekti vezani uz zaštitu okoliša i prirode, te održivi razvoj

1. Zaštita i upravljanje značajnim krajobrazom Gajna
2. Interpretacija zaštite prirode
3. Biološka raznolikost i izvorne pasmine domaćih životinja
4. Aktivnosti edukacije u zaštiti okoliša i prirode, te održivog razvoja

B) Lobiranje i zagovaranje na području zaštite okoliša i prirode

1. Sudjelovanje u radnim grupama i tijelima koja utječu na zakonodavstvo
2. Direktno davanje komentara na zakone i pravilnike
3. Umrežavanje na nacionalnom i međunarodnom nivou

C) Zajednička dobra i mehanizmi direktne demokracije

1. Očuvanje područja djelatnošću zajednice (ICCA)
2. Suradnička vijeća na zaštićenim područjima i pašnjačke zajednice

D) Institucionalni razvoj udruge

Samoodrživost, razvoj djelatnosti koja će osigurati stabilno djelovanje udruge, strateško pozicioniranje, vidljivost u društvu

A

B

C

D

Zaštita i upravljanje Gajnom od 1990. godine 2007.-2021. godine – Program očuvanje biološke raznolikosti na zaštićenom pašnjaku Gajna putem uzgoja hrvatskih izvornih pasmina

Gajna je multifunkcionalno područje – prirodna retencija, zaštićeno područje prirode, zajednički pašnjak i mjesto edukacije.

Osiguravanje uvjeta za ekološku ispašu stoke je presudno za očuvanje bioraznolikosti zaštićenog pašnjaka Gajna tako da je velik dio aktivnosti BED-a od početka usmjeren na održavanje uvjeta i usmjeravanje ispaše na tom pašnjaku. Uspješan EU projekt (2007.-2009.) pretvorili smo u 13-godišnji program koji u sebi sadrži upravljanje zaštićenim zajedničkim pašnjakom pod posebnim ekološkim i ekonomskim uvjetima.

Kad nestane stoke i ispaše, prevladavaju invazivne vrste, pašnjaci zarastaju i gubi se bogatstvo biljnog i životinjskog svijeta.

Gajna kroz mjesece u 2021.

siječanj

veljača

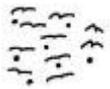
ožujak

travanj

svibanj

lipanj

srpanj

kolovoz

rujan

listopad

studeni

prosinac

Blago BED-a – hrvatske izvorne pasmine

Udruga je vlastitim uzgojem izvornih hrvatskih pasmina podolskih goveda (40-ak), posavskih konja (4), ovaca cigaja (7), crnih slavonskih i turopoljskih svinja (3) te posavskih gusaka (5) pružala primjer dobre prakse i potaknula lokalno stanovništvo da zadrži stoku na pašnjaku nizom mjera i aktivnosti.

2021. zadnja je godina u kojoj su se životinje nalazile u stadu BED-a jer je uspio u namjeri da dovoljan broj lokalnog stanovništva preuzme te aktivnosti.

Slavonsko-srijemsko
podolsko govedo

Posavska guska

Posavski konj

Ovca cigaja

Crna slavonska
svinja

Hrvatski ovčar

Radovi na Gajni - 2007.-2021. godine Program - Očuvanje biološke raznolikosti na zaštićenom pašnjaku
Gajna putem uzgoja hrvatskih izvornih pasmina – Mnogo svakodnevnih aktivnosti vezano za brigu o stadu (hranjenje, zdravstvena zaštita, markiranje, komunikacija s nadležnim službama u svrhu evidencije i registracije grla, osiguravanja hrane za zimu, osiguranje veterinarske službe za praćenje, ekološko certificiranje i slično).

Radovi na infrastrukturi

Radovi na infrastrukturi

Košnja strižnim kosama –
travnjak visoke prirodne
vrijednosti

Tarupiranje

Priprema hrane za životinje

Cijepljenje životinja

Projekti završeni u 2021. - Vlažna staništa za život - revitalizacija vlažnih staništa Wetlands for life - od 01.11.2018. do 30.06.2021.

euRONATUR

A4

Glavni cilj projekta zaštita, očuvanje i poboljšanje biološke raznolikosti na zaštićenom području zvanom Gajna u istočnom dijelu Brodsko-posavske županije uz poplavno područje rijeke Save.

Specifični ciljevi - izravno utjecati na očuvanje biološke raznolikosti osiguravanjem povoljnog vodnog režima u vrijeme suše - dovođenja slatke vode u depresije.

Drugi specifični cilj je obrazovanje i promicanje usluga močvarnih područja za šire društvo.

Partner u projektu je Javna ustanova Natura Slavonica.

Cilj	Aktivnosti	Očekivani rezultati	
Sačuvati biološku raznolikost na Gajni	Obnova grlenjaka Obnova i izmuljivanje kanala	Očuvanje biološke raznolikosti na Gajni	
Osiguravanje povoljnog vodnog režima u barama u vrijeme suše	Edukacijske aktivnosti – letak, brošura	Povoljan vodni režim u barama u vrijeme suše	
Edukacija o vrijednostima vlažnih staništa	Aktivnosti vidljivosti i edukacije javnosti o vrijednostima vlažnih staništa	Educirana javnost	

Projekti završeni u 2021. - Vlažna staništa za život-revitalizacija vlažnih staništa Wetlands for life 1.

euRONATUR

REZULTATI I AKTIVNOSTI:

Rezultat 1: Držanje pod kontrolom invazivne vrste na 250 ha Gajne

Aktivnost 1.1: Uklanjanje invazivnih vrsta

Rezultat 2: Javnost educirana o bioraznolikosti i funkcijama eko sistema vlažnih livada i pašnjaka

Aktivnost 2.1: Terenski posjeti djece iz obližnje škole – teme – vlažna staništa, invazivne vrste, tradicionalne pasmine.

Aktivnost 2.2: Organizacija prekograničnog okruglog stola o invazivnim vrstama

Aktivnost 2.3. Aktivnosti vidljivosti

U sklopu cilja obrazovanja i promicanja usluga močvarnih područja za šire društvo tiskana je brošura koja prati logiku i materijale sa poučne staze Gajna – može se preuzeti i elektronski:

<http://bed.hr/EURONATUR%20vla%C5%BEEna%20stani%C5%A1ta%20za%20%C5%BEivot%20bro%C5%A1ura.pdf>

euRONATUR

Ciljevi se provode kroz aktivnosti obnove gredenjaka, obnove i izmulljivanja depresija koje dovode vodu, uklanjanja invazivnih vrsta i aktivnosti vidljivosti i edukacije javnosti o vrijednostima vlažnih staništa.

The objectives are implemented through water regulation mechanism restoration, depressions restoration and mulching activities, and visibility and public awareness activities on wetland values.

Projekt provodi / Implementing:
Brodsko ekološko društvo-BED
Partner: Javna ustanova –
Natura Slavonica

Brodsko
ekološko
društvo
BED

JU NATURA SLAVONICA

Projekti završeni u 2021. - Vlažna staništa za život - Uklanjanje invazivnih vrsta na Gajni i edukacija javnosti o vlažnim staništima Wetlands for life 2 - produženo na 2021.

EURO NATUR

Završni događaj projekta održao se na značajnom krajobrazu Gajna u Oprisavcima, 28.06.2021. godine. U njemu su sudjelovali partneri u projektu te volonteri Brodskog ekološkog društva-BED-a i Pašnjačke zajednice braniteljske zadruge Eko-Gajna kao oni koji i inače vode računa o bioraznolikosti na Gajni.

Prvi dio sastojao se od edukacija o invazivnim biljnim vrstama, a zatim su na nekoliko mjesta identificirane pojedine vrste i provedena je akcija ručnog uklanjanja invazivnih biljnih vrsta na Gajni. U zanimljivim pričama starijih generacija skupljeno je tradicionalno znanje koje u kombinaciji sa strukom pruža najbolje prakse za borbu sa invazivnim vrstama.

Projekti provedeni u 2021. godini – METAR

TEMATSKÉ MREŽE za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada .

Partneri smo nositelju **DOOR-u** u tematskoj mreži oko klimatskih promjena i energetskog siromaštva. – 14.10.2018. predan projekt naziva **METAR do bolje klime (Mreža za adaptaciju, tranziciju, edukaciju i razvoj)**., započeo 01.11.2020. i traje 36 mjeseci.

Brodsko ekološko društvo-BED - uz voditelja projekta – DOOR i u suradnji sa još devet partnerskih organizacija, u vremenu od 36 mjeseci radi, na uspostavi tematske mreže u kojoj se okupljaju organizacije koje zajednički istražuju, podučavaju i vode promjene koje su potrebne da bismo se prilagodili klimatskim promjenama i ublažili ih te naučili kako se ponašati u novim okolnostima. Mreža okuplja predstavnike organizacija civilnog društva, javne uprave, znanstveno-istraživačke institucija, te socijalne partnere s ciljem kreiranja poticajnog okruženja koje doprinosi stvaranju kvalitetne suradnje. Partneri u ovom projektu, uz BED su: Udruga za promicanje ekološke proizvodnje hrane, zaštite okoliša i održivog razvoja „Eko-Zadar“, Udruga Zelena Istra, Zelena akcija, Forum za slobodu odgoja, Terra Hub, Institut za političku ekologiju, Fakultet elektronike i računarstva iz Zagreba, Institut za društvena istraživanja te Grad Zagreb.

INSTITUT ZA
POLITIČKU EKOLOGIJU

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Projekti provedeni u 2021. godini – JEDRO

TEMATSKÉ MREŽE za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada .

Partneri smo nositelju **Zelenoj akciji** u tematskoj mreži **JEDRO – Javne politike za održivi društveni razvoj: voda, energetika, otpad.** – 14.10.2018. predan projekt., započeo 01.11.2020. i traje 36 mjeseci.

Brodsko ekološko društvo-BED - uz voditelja projekta – Zelenu akciju i u suradnji sa još devet partnerskih organizacija, u vremenu od 36 mjeseci, radi na uspostavi tematske mreže, prikuplja i analizira podatke te doprinosi unapređenju sustava upravljanja na tri ključna tematska područja (voda, energetika i otpad) kao doprinos rješavanju ekološke krize i klimatskih promjena, na kojima su u Hrvatskoj nedostatno istraženi i razvijeni modeli kojima bi se ostvario njihov značajniji razvoj.

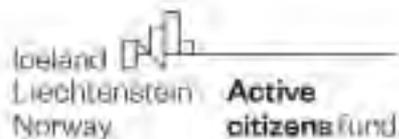
Mreža okuplja predstavnike organizacija civilnog društva, javne uprave, znanstveno-istraživačke institucija, te socijalne partnere s ciljem kreiranja poticajnog okruženja koje će doprinijeti stvaranju kvalitetne suradnje. Partneri u ovom projektu, uz BED su: Projektni partneri su:

Fakultet političkih znanosti u Zagrebu, Društvo za oblikovanje održivog razvoja (DOOR), Zeleni Osijek, Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce iz Splita, Zelena energetska zadruga (ZEZ), Ekološka udruga Krka Knin, Pravo na grad (PNG), PAN – Udruga za zaštitu okoliša i prirode i ZMAG – Zelena mreža aktivističkih grupa.

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Projekti provedeni u 2021. godini – JEKA

Projekt „JEKA! - Jačanje eko-aktivizma za hitnu klimatsku akciju“ – nositelj Zelena akcija, BED partner

Razdoblje provedbe projekta: 1.12.2020. – 30.11.2022. Ukupna vrijednost projekta: 166.500,00 € od čega je 149.850,00 € osigurano kroz financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru Europskog gospodarskog prostora i Norveških grantova.

Očekivane promjene nakon provedbe projekta:

- aktivno sudjelovanje nositelja i partnera projekta pri kreiranju ambicioznih klimatskih politika
- proširenje baze znanja aktivističkih praksi u zagovaranju klimatskih politika
- povećani kapaciteti lokalnih aktivističkih grupa, organizacija civilnog društva i neformalnih inicijativa te poboljšana međusobna umreženost
- ojačana razmjena znanja i izgradnja nacionalnih mreža između sudionika u RH i partnerske organizacije iz Norveške te aktivista iz regije Zapadnog Balkana
- uspostavljanje sustava praćenja relevantnih klimatskih politika i energetske projekata u RH od strane projektnih partnera te njihovog uključivanja u donošenje klimatskih politika na nacionalnoj razini
- stvaranje prostora za međugeneracijsku i interkulturalnu razmjenu znanja te zajedničko djelovanje svih dobnih skupina za zaštitu klime i okoliša u Zadru, Karlovcu i Slavonskom Brodu
- usmjeren je na globalni i lokalni problem produblivanja klimatske krize te nedovoljnog kapaciteta građanskih

Projekti provedeni u 2021. godini – JEKA

Isoland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

04.06.2021. u okviru projekta JEKA sastanak članova pašnjačke zajednice braniteljske zadruge Eko-Gajna na temu Upravljanje Gajnom - kako možemo utjecati na lokalne vlasti i na zakonski okvir vezan uz zemljište. Daljnje teme su se pokrile na ovom sastanku su kako kao aktivni građani utjecati na percepciju članova općinskog vijeća, koji su problemi koji se pojavljuju i na koji način to promijeniti kako bi uspjeli zadržati način gospodarenja na Gajni koji je nisko intenzivan i povoljan za klimu.

Sastanak volonterske grupe pašnjačke zajednice EKO-Gajna 04.06.2021.

Zajnica za razvoj
lokalne zajednice

Slagalica →

Učini(nu)mo pomake za pravednije društvo

c n v o s
center za informiranje, sodelovanje
in razvoj nevladinih organizacij

**PRIPREMA
POZOR
SMART**

ZELENA AKCIJA
FRIENDS OF THE EARTH CROATIA

Sudjelovanje u izradi planova upravljanja vezanim za Gajnu

A

02.09.2021. Hotel Art 1. dionička radionica za izradu Plana upravljanja PU 021 (Jelas ribnjaci, Jelas polje, Dvorina, Gajna) – 2 predstavnika BED-a i dva PZBZ, 2. dionička radionica u Klakaru **15.12.2021.**

22.09.2021. U hotelu Art – 2. dionička radionica koja se provodi za potrebe izrade Plana upravljanja biljnom invazivnom vrstom – cigansko perje (*Asclepias syriaca* L.) koji se izrađuje u sklopu projekta „Razvijanje sustava upravljanja i kontrole invazivnih stranih vrsta“

Aktivnosti BED-a provedeni na Gajni – suradnja sa OŠ Stjepana Radića u Oprisavcima

Učenicima sedmih i osmih razreda Osnovne škole Stjepana Radića uz vodstvo prof. geografije Siniše Damjanovića i prof. biologije i kemije Marijane Štefanac prošetali su 21.10.2021. dijelom poučne staze na Gajni i čuli nešto o tome kako na jednom mjestu idu ruku pod ruku zaštita prirode, obrana od poplava i održiva poljoprivreda. Malo o povijesti, sadašnjosti i budućnosti Gajne i okolnih sela i o radu BED-a ispričali su im predsjednik i programska koordinatorica uz podršku čuvara Gajne.

U dvorištu Osnovne škole Stjepana Radića u Oprisavcima 17.11.2021. učenici petih i šestih razreda sa nastavnicom biologije Marijanom Štefanac i predsjednikom Brodskog ekološkog društva-BED-a Šimom Benešom sudjelovali su u provođenju akcije „Zasadi stablo ne budi panj“. Radi se o nacionalnoj kampanji poticanja pošumljavanja koja je krenula od inicijative građana, a danas koordinira pošumljavanja na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini u RH. Posađene su sadnice divljih jabuka koje će se u proljeće okulirati sa različitim vrstama izvornih sorti pa se djeci ukratko predstavio taj proces. Sadnice je donirao Kurkutović Marko iz Oprisavaca.

Zagovaranje i zakonodavstvo-radne grupe, savjeti, povjerenstva-sudjelovanje u radnim grupama, savjetima te povjerenstvima na području zaštite prirode i ruralnog razvoja u 2021. NACIONALNO :

2 samostalna komentara na zakone

1 samostalni komentar na pravilnik

10 sudjelovanja na odborima, radnim grupama i savjetima

7 sudjelovanja/podrška u javnim akcijama, otvorenim pismima, dopisima

7 sudjelovanja na zagovaračkim sastancima

- Odbor za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. + 04.08.2021. za razdoblje i Odbora (u sjeni) za Strateški plan ZPP-a 2023.-2027. – poslan dopis oko sastava Odbora - Iris Beneš (BED) /Tomislav Hudina (BIOM) - predstavnici Zelenog foruma
- Nacionalni savjet za razvoj civilnog društva – 7. saziv - ispred udruga za zaštitu okoliša i ruralni razvoj Željka Gracin/Iris Beneš (BED) za razdoblje od 2020. do 2023.
- Savjet za praćenje provedbe Nacionalnog programa očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj – BED daje podršku zagovaračkim naporima UUSSP-a.

Zagovaranje i zakonodavstvo-radne grupe, savjeti, povjerenstva-sudjelovanje u radnim grupama, savjetima te povjerenstvima na području zaštite prirode i ruralnog razvoja u 2021.- REGIONALNO I LOKALNO :

B1

IZDVOJENO:

03.01.2021. Komentar na Savjetovanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

08.02.2021. Komentar vezan za pravilnik o zajedničkim pašnjacima unutar Pravilnika o provođenju javnog natječaja za zakup zajedničkog pašnjaka u vlasništvu Republike Hrvatske

14.01.2021. BED sudjelovao u Apelu za zelenu obnovu - U ime organizacija civilnog društva okupljenih oko Poziva na zeleni oporavak upućenog Vladi i Saboru RH u srpnju 2020. godine, a nastavljajući se na Apel više od 30 organizacija civilnog društva od 5. siječnja 2021.

28.04.2021. Komentari poslani na Plan razvoja Brodsko-posavske županije 2021. - 2027.

30.11.2021. Pitanja i komentari vezani za Studije utjecaja na okoliš i projektne dokumentacije za aktivnost: unapređenje uvjeta plovnosti rijeke Save od rkm. 300 do rkm. 329

- **Partnersko vijeće grada Slavenskog Broda (Urbano područje grada)**
- **Forum dionika za projekt unaprjeđenja uvjeta plovidbe na rijeci Savi**
- **Radna skupina za izradu plana razvoja Brodsko-posavske županije za razdoblje 2021.-2027.**
- **Radna grupa za Pravilnik o zajedničkim pašnjacima**

Savjet za razvoj civilnog društva i inicijative

Izbor članova Savjeta za predstavnike udruga i drugih organizacija civilnoga društva i njihove zamjenike u sedmom sazivu Savjeta za razvoj civilnoga društva za razdoblje od 2020. do 2023. godine – ispred Zelenog foruma kandidirane su Željka Leljak Gracin (Zelena akcija) i Iris Beneš (BED) za područje zaštite okoliša i održivog razvoja, izabrane, te i imenovane odlukom Vlade RH u svibnju 2020. godine.

Rad u Savjetu odvija se otežano, predstavnici civilnog društva teško ili nikako mogu utjecati na dinamiku sastajanja i na teme – iako opetovano spominju da žele redovnije i kvalitetnije biti obaviješteni (a još bolje i konzultirani) o procesima programiranja za novo razdoblje EU financiranja, Nacionalnom planu oporavka i otpornosti te Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH do 2030.

Nacionalni plan stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva istekao je 2016. godine a kao i u posljednjem sazivu Savjeta ZRCD Ured za udruge i nadležna tijela ne pruža pravovremene informacije i ne vodi proces kvalitetno pa ni 6 godina kasnije nema bitnih pomaka na tu temu.

Održane su slijedeće sjednice (online)

[4. \(izvanredna\) sjednica održana 15. travnja 2021.](#)

[5. sjednica održana 23. srpnja 2021.](#)

[6. sjednica održana 27. rujna 2021.](#)

[7. sjednica održana 28. prosinca 2021.](#)

Sudjelovanje i članstvo u domaćim i međunarodnim mrežama i inicijativama te suradnja s drugim sektorima

Stalna suradnja :
5 nacionalnih mreža,
8 međunarodnih,
1 nacionalna i 4 lokalne udruge
1 Javna Ustanova
3 JLRS
1 državna agencija

mreža za
ruralni
razvoj

SEENET

SOUTH EAST EUROPE NETWORK
FOR ENERGY AND TRANSPORT

- SAVA PARKS mreža
- European Livestock Breeds Ark and Rescue Net
- Forum za prehrambeni suverenitet
- BED je jedan od inicijatora osnivanja Tematske radne grupe za klimu, okoliš i prirodu unutar Mreže za ruralni razvoj.

European Forum on
Nature Conservation
and Pastoralism

Sudjelovanje u Savjetodavnom vijeću projekta „Dinara back to LIFE“. Temeljni cilj postojanja Savjetodavnog vijeća je da ključne institucije budu pravovremeno informirane o aktivnostima projekta i da kroz sudjelovanje u vijeću doprinose kvaliteti projekta i umrežavanju dionika.

The ICCA
Consortium

Sudjelovanje u inicijativi "Živo selo za prehrambenu suverenost" - pitanja iz područja poljoprivrede, okoliša, ruralnog razvoja, prehrambene politike, ali i ostale koji žele raditi na ostvarivanju prehrambenog suvereniteta i revitalizacije hrvatskog sela.

DINARA
BACK TO LIFE

BED je član SAVA PARKS - mreže zaštićenih područja slivnog područja rijeke Save

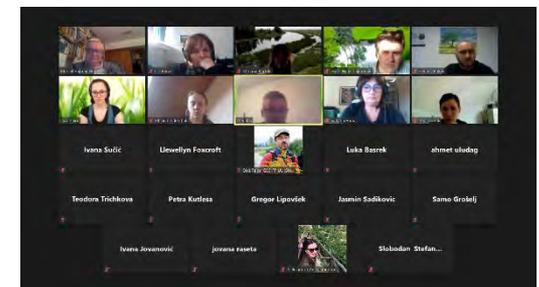
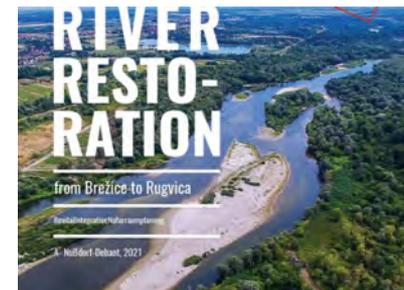
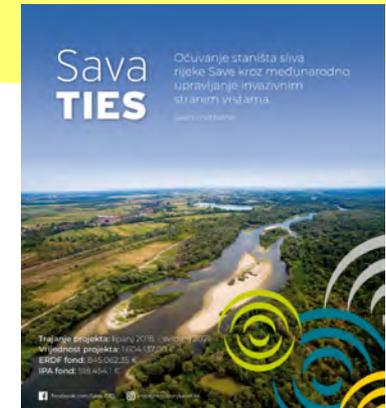
SavaPARKS

SAVA PARKS: 23.02.2021. Regional workshop to develop SavaParks Network Roadmap

24.02.2021. SAVA TIES o invazivnim vrstama Završna konferenciju **Sava Ties INTERREG** projekta – **12.05.2021.**

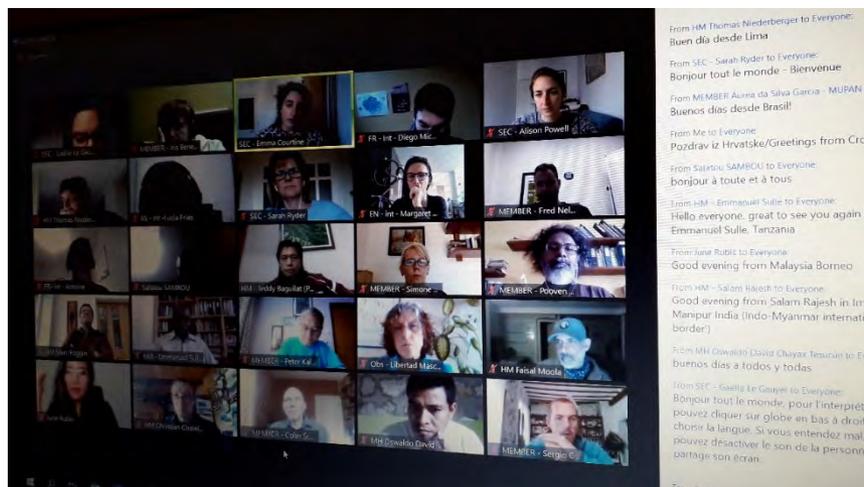
23. I 24.09.2021. održan je redoviti sastanak članova mreže SavaParks Network. Na sastanku su članovima mreže prezentirani rezultati dviju studija za restauraciju rijeke Save od Brežica do Rugvice i poplavne nizine u dijelu spačvanskih (RH) i bosutskih šuma (SRB).

BED je član međunarodne mreže „teritorija života” – vrijednih područja koje autohtoni narodi i lokalne zajednice održavaju svojim načinom života te regionalne inicijative vezane uz zajednički upravljana zemljišta tzv. common land

ICCA CONSORTIUM 16TH GENERAL ASSEMBLY

26, 27 and 28 of October

U 2021.. radili smo i na prijedlogu za kongres IUCN-a, međunarodne unije za zaštitu prirode koja se trebao održati u Francuskoj u 2020. godini. (Euro-Mediterranean ICCAs: Commons for Nature Conservation and Resilience of Local Communities) Partneri : Institut de Recherche pour le Développement – France, ICCA Consortium – Switzerland, iComunales – Spain, Global Diversity Foundation – Morocco, Centre National pour la Recherche Scientifique – France, Estación Experimental del Zaidín – Spain, Rachel Carson Center for Environment and Society – Germany, Brod Ecological Society-BED – Croatia. Godišnja skupština ICCA Consortiuma

**The ICCA
Consortium**

BED je član koordinacije Zelenog foruma – mreže okolišnih organizacija u RH i

Zeleni forum ▾

Kako se učlaniti

Akcije i kampanje ▾

Koordinacija

Koordinaciju čini 10 članica Skupštine izabranih na sjednici Skupštine na mandat do sljedeće Skupštine.

U Koordinaciji Zelenog foruma su: Brodsko ekološko društvo-BED, Društvo za oblikovanje održivog razvoja (DOOR), Hrvatsko društvo za zaštitu ptica i prirode (HDZPP), Udruga Biom, Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, Udruga za zaštitu prirode i okoliša Zeleni Osijek, Udruga Zelena Istra, WWF Adria – udruga za zaštitu prirode i očuvanje biološke raznolikosti, Zaštitarsko-ekološka organizacija Nobilis i Zelena akcija.

Pri izboru članica koordinacije treba imati na umu:

- kapacitet udruge za izvršavanje preuzetih obaveza, dolazak i sudjelovanje na svim sastancima, znanje, vrijeme i motivaciju za vođenje projekata i sl.
- regionalnu rasprostranjenost po što većem dijelu zemlje

Koordinacija provodi odluke Skupštine:

- Donosi sve odluke između dvije Skupštine
- o prije toga putem mailing liste članica ili drugačije (npr. telefonom) konzultira članice

Komunikacija u Koordinaciji ZF-a putem mjesečnih sastanaka koordinacije, bilateralnih sastanaka, slanja izvještaja sa sjednica Savjeta za razvoj civilnog društva i Odbora za praćenje programa ruralnog razvoja.

Pašnjačka zajednica braniteljska zadruga Eko-Gajna

Gajna je trenutno jedino mjesto u RH, koje je uz zalaganje Brodskog ekološkog društva BED-a, na tradicionalnom zajedničkom pašnjaku zadržalo **zajednički model upravljanja i prilagodilo takvo upravljanje postojećem zakonskom okviru.**

BED je glavni pokretač i član Pašnjačke zajednice braniteljske zadruge Eko-Gajna u Općini Oprisavci pokraj Slavenskog Broda te se godinama zalaže za alternativne modele korištenja i upravljanja zaštićenim područjima i područjima Natura 2000, a posebno u vezi s tradicionalnim korištenjem zajedničkih pašnjaka koji još uvijek postoje u nekim dijelovima poplavnog područja rijeke Save. PZBZ Eko-Gajna je usvojila Program gospodarenja Gajnom koji služi kao podloga za godišnje programe i koji u sebi sadrži mjere i uvjete zaštite prirode. Uspjeli smo u 2015. godini izmijeniti Zakon o poljoprivrednom zemljištu na način da je konačno priznata mogućnost zajedničkog upravljanja na zajedničkim pašnjacima prihvaćanjem zadruge kao zakupnika zemlje u vlasništvu RH.

Godišnji program gospodarenja Gajnom usvojen 04.06.2021. 16 članova (OPG-ova) - 21.04.2021. pašni pritisak je bio oko 0,8 grla po hektaru po ovjerenoj listi. (198,4 uvjetno grlo na 257,89 hektara)

Suradničko vijeće značajnog krajobraza Gajna

Osnivač Suradničkog vijeća je Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Brodsko-posavske županije – Natura Slavonica u suradnji s Brodskim ekološkim društvom – BED-om. Članovi Suradničkog vijeća značajnog krajobraza Gajna su predstavnici raznih ustanova, udruga, obrazovnih institucija, državnih agencija, privatnog sektora i pojedinačnih poljoprivrednih gospodarstava koja su vezana uz Gajnu.

Prvi put od 2015. godine u 2021. nije održana sjednica suradničkog vijeća.

Zagovaračke aktivnosti oko zakupa Gajne – od 2020. do kraja 2021.

02

Gajna je prije imala status poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu RH, a od 2019. izmjenom Zakona o vodama postaje javno vodno dobro.

Tijekom godina razvio se poseban oblik gospodarenja zemljištem putem Pašnjačke zajednice braniteljske zadruge Eko-Gajne koja je u svom programu gospodarenja objedinila mjere i uvjete o zaštiti prirode, obrane od poplave i održivu poljoprivredu na jednom mjestu. Natječaj Hrvatskih voda proveden u mjesecu lipnju 2020. je bio jednoobrazan za sve čestice javnog vodnog dobra i kao presudni kriterij je uzeo maksimalnu cijenu koja je bila nepoznata sve do otvaranja ponuda.

Kako bi spriječili uništenje priče o Gajni u zadnjih 30 godina projektni tim BED-a je krenuo u ofanzivu traženja potpore tijela s kojima smo kroz sve te godine uspješno surađivali i ukazivali da se dužna pažnja trebala pokloniti i dostignutim kriterijima zaštite, davanjem prednosti izvornim hrvatskim pasminama kod ispaše, te uzeti u obzir dosadašnja ulaganja na infrastrukturi i raspisati kriteriji koji bi uzeli u obzir postojeći Program očuvanja biološke raznolikosti putem uzgoja izvornih pasmina, koji se putem aktivacije braniteljske populacije na Gajni provodi od 2007. godine.

Uz reakcije MINGOR-a, Ministarstva branitelja, županije Brodsko-posavske, Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima prirode Brodsko-posavske županije Natura Slavonica, Zelenog foruma, Udruge uzgajivača slavonsko-srijemskog podolca Hrvatske vode su na kraju natječaj koji je raspisan 29.05.2020. na kraju poništile odlukom u mjesecu rujnu.

Cijela 2021. bila je prožeta inicijativama BED-a prema Hrvatskim vodama, JU Natura Slavonica i drugim tijelima kako bi se probao riješiti problem Gajne, no bez većih uspjeha. Krajem 12.mjeseca načelnik općine Oprisavci šalje zahtjev Hrvatskim vodama da pošalju prijavu Agenciji za plaćanja PRRR da se PZBZ Eko-Gajna ispiše iz Arkoda.

Gajna kao primjer 2021.

Kongres IUCN-a, međunarodne unije za zaštitu prirode, Marseille, Francuska – 05.09.-10.09.2021.

Live Thematic Stream Session

Euro-Mediterranean ICCAs: Commons for Nature Conservation and Resilience of Local Communities

Live Thematic Stream Session

Euro-Mediterranean ICCAs: Commons for Nature Conservation and Resilience of Local Communities

The ICCA Consortium

Iris Beneš predstavila Gajnu na tematskoj sesiji o zajednički upravljanim prostorima koji su bitni za zaštitu prirode i otpornost lokalnih zajednica : Euro-Mediterranean ICCAs: Commons for Nature Conservation and Resilience of Local Communities uz kolege iz Crne Gore, Maroka, Španjolske i Rumunjske. BED je član međunarodne mreže (ICCA Consortium) koji povezuje lokalne zajednice i starosjedilačke narode koji svojim načinom života čuvaju prirodu.

Gajna kao primjer 2021.

ILC International Land Coalition - Kako implementirati obnovu ekosustava u zajednički upravljanim zemljištima. **23.09.2021.** sastanak o ulozi koju lokalne zajednice imaju u dekadi obnove ekosustava koju je proglasio UN. Crna Gora, Hrvatska, Španjolska, Maroko, Finska, Jordan – primjeri koji će pokazati što i kako starosjedilački narodi i lokalne zajednice odavno već rade na očuvanju i obnovi ekosustava.

Prezentacija Gajne i slanje materijala za web Common Lands Network.

23 SEPTEMBER 2021 @ 10.30 - 12.00 CEST

HOW TO IMPLEMENT ECOSYSTEM RESTORATION IN THE COMMONS

IN EUROPE, MIDDLE EAST AND NORTH AFRICA

WEBINAR SERIES

REGISTER

INTERNATIONAL LAND COALITION

Common Lands Network

TRASHUMANCIA Y NATURALEZA

INICIATIVA COMUNALES

THE IDCA Consortium

Common Lands Network

21 APR 2021

Common pasture Gajna

Country: Croatia

Site/Location: Villages Oprisavci i Poljanec near city ...

Link: <https://pe.h/en/publications/comino...>

Contact: bed@bed.hr

and of Gajna is important for biodiversity inds, ancient oxbows and wetland : alluvial deposicinne where water from

Zoom Meeting

Participants: Giorgia Cherubini, Clara Lapoyro, Interpreter Fest..., Andreja Španović, Seed Gashi, Rabie Wahba, Albora Kacani, David Alejandro...

Gajna kao primjer 2021.

30.06.2021. na poziv Centra za razvoj i podršku iz Tuzle sudjelovali kao izlagači na regionalnoj online konferenciji okoliša u sklopu projekta „GEAR – Zelena ekonomija za razvoj regiona na panelu - Uloga civilnog društva u zaštiti okoliša – uz primjer i prezentaciju Gajne. Zeleni projekti i inicijative organizacija civilnog društva u regiji

The banner features a green header with the title 'Zeleni projekti i inicijative organizacija civilnog društva u regionu' and a background image of wind turbines. Below the header, seven circular portraits of panelists are displayed, each with their name and affiliation. Logos of partner organizations are visible at the top, and the event details are at the bottom.

Panel diskusija (SRIJEDA 30. JUNI, 11:00 – 12:15)

Zeleni projekti i inicijative organizacija civilnog društva u regionu

Alisa Gekić, direktorica, LINK Mostar

Emina Čelebić-Mravović, projekt menadžerica, ENERGIS, Sarajevo

Miodrag Matavuli, izvršni direktor, CERD / Domestica, Laktaši

Iris Beneš, predstavnik, Brodsko ekološkog društva BED, Slavonski Brod HR

Jasmin Sadiković, direktor, Zlatna Gređa d.o.o. Osijek, HR

Asja Francisti, koordinatorka za komunikacije, Mladi istraživači Srbije, SRB

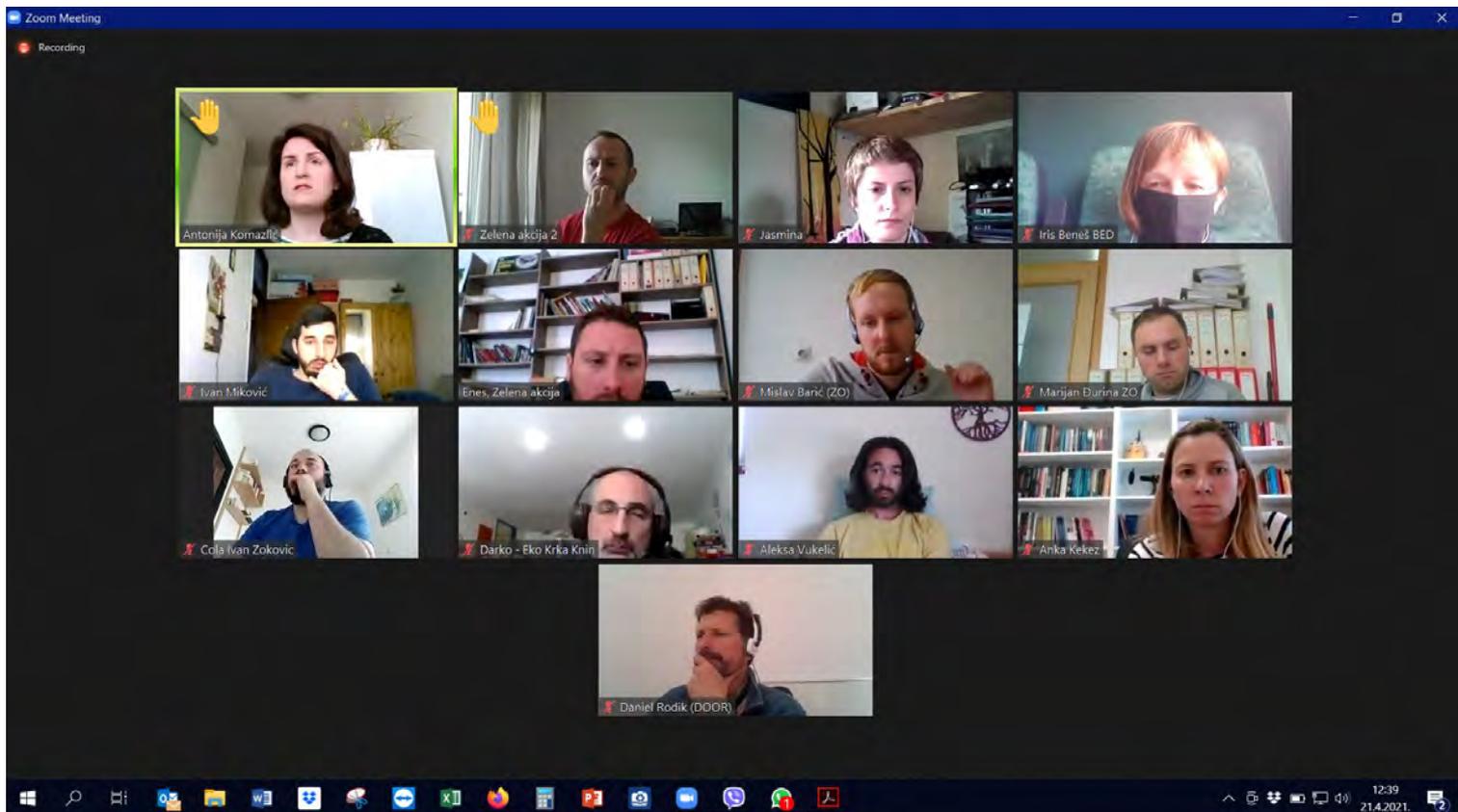
Moderator:
Nihad Harbaš, CEO | Konsultant | Ekspert za energiju u nLogic advisory, BiH

Regionalna konferencija - Sarajevo/online, 29. – 30. juni 2021.

"Uloga civilnog društva u zaštiti okoliša"

Gajna kao primjer 2021.

21.04.2021. JEDRO – izrada javnih politika na temelju dokaza – suupravljanje – co-management, primjer Gajne. **30.09.2021.** Radionice o aktivizmu. Za članice mreže JEDRO prezentacija u kojoj je predstavljen rad BED-a i aktivnosti, naročito zagovaračke.

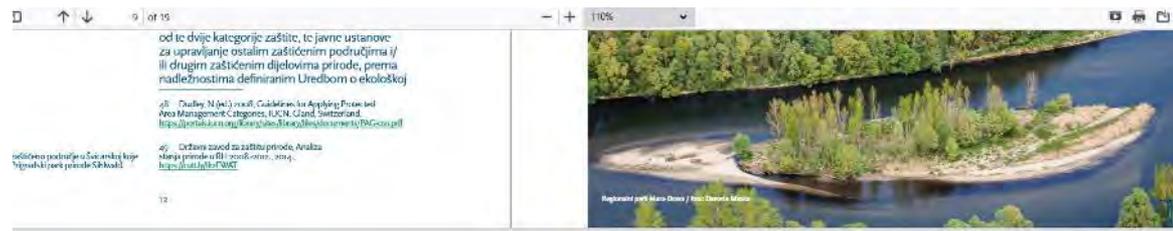

Gajna kao primjer 2021.

26.02.2021. Završna konferencija projekta „Partnersi za prirodu“ –

Predstavljanje publikacije „Održivo, transparentno i participativno upravljanje zaštićenim područjima“

(Gajna kao primjer)

i nadležnosti nad provedbom različite instrumenta zaštite prirode u Švicarskoj

	Pravna osnova	Ugovor javnog partnerstva	Ugovor s privatnim partnerima	Kantonalni ovjerski / lokalni zaštitni	Općinske parkovne oblasti	Tijelo odgovorno za implemetaciju	Zagovrat kroz kantonalnim glavnim predstavnikom	Zagovrat kroz kantonalnim glavnim predstavnikom	UCP/kategorija
CH (1914)	IFPN	x		x		CHPN	x	x	IIa
1914 zona	LPN			x	x	Općine	x	x	II
1920/1914	LPN					Općine			V
	LPN					Općine			V
	LPN			x		AG			II

još uvijek nije zaživio u praksi *de jure*, premda postoji najmanje jedan primjer u kojem se on primjenjuje *de facto*. Konkretno, radi se o značajnom krajolozu Gajna kojim, u dogovoru s javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Brodsko-posavske županije, već godinama vrlo uspješno praktično upravlja nevladina udruga Brodsko-ekološko društvo – BED.⁹ Razlog zašto se ovdje radi samo o primjeru *de facto* je taj što odnos između JU i BED-a nije pravno reguliran kao delegirano upravljanje.

U kontekstu analize upravljanja zaštićenim područjima u RH svakako treba spomenuti i problem preklapanja nadležnosti koji proizilazi iz ostalih zakona značajnih za zaštitu prirode, posebno onih koji reguliraju gospodarenje prirodnim resursima, prostorno uređenje i zaštitu okoliša (npr. zrak, vode, more, tlo, šume). Ovakva situacija iziskuje

„konfederacije“ odgovornost za zaštitu prirode leži na kantonima. U nastavku istog članka navodi se, međutim, da će Konfederacija pri obavljanju svojih dužnosti voditi računa o zaštiti prirode, da će štititi lokalitete od interesa za zaštitu prirode te ih očuvati u netaknutom obliku ako je to u javnom interesu (stavak 2), da može podržati napore poduzete u svrhu zaštite prirode te steći vlasništvo nad očuvati područja od nacionalnog značaja (stavak 3) te da će zakonski regulirati zaštitu životinja i biljaka, kao i očuvanje njihovih prirodnih staništa i raznolikosti (stavak 4). Članak 79 Ustava kaže da će Konfederacija postaviti načela vezana uz lov i ribolov, posebno ona koja se odnose na očuvanje raznolikosti ribljih vrsta te divljih sisavaca i ptica.

Glavna odgovornost za implementaciju Federalnog zakona o zaštiti prirode i krajolozu (LPN, čl. 24f) leži

Gajna kao primjer 2021.

28.04.2021. demonstracijski događaj pod nazivom „Iskustva Pašnjačke zajednice braniteljske zadruge Eko-Gajna i uzgajivača u upravljanju pašnim govedarstvom“, na lokaciji Gajna, Oprisavci

Organizatori su Ministarstva poljoprivrede i PZBZ Eko-Gajna. Demonstracijski događaj organizira se unutar Mreže 3 (HUB 3) – Ekološki sustavi u stočarstvu u projektu NEFERTITI (Networking European Farms to Enhance Cross Fertilisation and Innovation Uptake through Demonstration), kojeg u Republici Hrvatskoj provodi Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za stručnu podršku razvoju poljoprivrede i ribarstva.

Vidljivost u društvu 2021.

Uklanjanje invazivnih vrsta na Gajni i edukacija javnosti o vlažnim staništima

Projekt Vlažna staništa za život 2

Projekt Vlažna staništa za život 2 Uklanjanje invazivnih vrsta na Gajni i edukacija javnosti o vlažnim staništima

23.06.2021 Okoliš Savonski Portal

Krajem lipnja 2021. završava projekt vezan uz vlažna staništa koji je udruga Brodsko ekološko društvo BED provela u suradnji sa partnerom. Javnom ustanovom Našuram Slavonicom, a u sklopu poziva Obnova vlažnih livača i pašnjaka organizacije EuroNatur i Mreže europskih sela rada. Završni događaj projekta održao se na značajnom krajobrazu Gajna u Opnsavcima, 28.06.2021. godine. U njemu su sudjelovali partneri u projektu te volonteri Brodskog ekološkog društva-BED-a i Pašnjacke zajednice braniteljske zadruge Eko-Gajna kao oni koji i inače vode računa o bioraznolikosti na Gajni.

Prvi dio sastojao se od edukacija o invazivnim biljnim vrstama a zatim su na nekoliko mjesta identificirane pojedine vrste i provedena akcija ručnog uklanjanja invazivnih biljnih vrsta na Gajni. U zanimljivim pričama starijih generacija skupljeno je tradicionalno znanje koje u kombinaciji sa stručnom pruzna najbolje prakse za borbu sa invazivnim vrstama.

Poplavni pašnjak Gajna je višenamjensko područje koje karakterizira kombinacija upravljanja zemljištem koja podržava ne samo biološku raznolikost, već i višestruku upotrebu zemljišta u istom prostornom području (zaštita prirode, poljoprivreda / ispaša, kontrola poplava, rekreacija, edukacija). Ispaša je najvažnija aktivnost u držanju pod kontrolom invazivnih vrsta, što je najveća projektna biološkoj raznolikosti na ovom području. Cilj ovog projekta išao je u dva smjera - kako bi se osigurala dugoročna održivost od ključne je važnosti bilo angažirati što veći broj lokalnog stanovništva, te educirati djecu iz obližnje škole o tim temama i poljoprivrednike za košnju travnjaka visoke prirodne vrijednosti prema postojećim pravilima Programa ruralnog razvoja zbog kojih se košnja odgađa do 01. kolovoza a neke invazivne vrste uklanjaju samo ručno. Naročito se pažnja posvetila identifikaciji i uklanjanju biljaka *Amorpha fruticosa* (čvrtinčjak), *Asclepias syriaca* L. (ciganisko perje, prava svilenica), *Xanthium spinosum* L. (trnovita dikica, čičak).

Iako smo zbog COVID 19 situacije morali odgoviti već dogovorene terenske aktivnosti u suradnji s Osnovnom školom Stjepana Radića, učenici će se educirati putem video materijala koji je za njih napravljen. U događaju su korišteni i materijali o invazivnim vrstama koji su producirani u prekograničnom projektu Sava Ties i ustupljeni od strane Javne ustanove Zeleni prsten (Zagrebačke županije)

U slučaju potrebe za više informacija obratite se voditeljici projekta Iris Beneš, iris@bed.hr ili 091 445 4212.

Kroz EU projekt do uklanjanja invazivnih vrsta na Gajni i edukacije javnosti o vlažnim staništima

Završen Projekt Vlažna staništa za život 2

Autor: Brodportal | Datum objave: 30.06.2021

[Tweet](#)

Članci o završnom događaju projekta Vlažna staništa za život 2 - 28.06.2021.

Vidljivost u društvu 2021.

Spoj kulturne i prirodne baštine na terenu

Kao jedina organizacija iz Hrvatske, među potpisnicima apela autohtonih zajednica je i Brodsko ekološko društvo (BED) iz Slavenskog broda, koje zajednički upravlja područjem Gajna istočno od Slavenskog Broda.

IRIS BENEŠ, suradnica BED-a koji je član međunarodnog saveza ICCA Consortium – Područja očuvanih zalaganjem autohtonih naroda i zajednica – rekla nam je kako je "na globalnoj razini u zadnjih desetak godina došlo do promjene paradigme prema kojoj se zaštićena područja ograđuju i prazne od ljudi, pa i u glavne međunarodne dokumente i znanstvene radove počinju ulaziti spoznaje o vrijednosti lokalnog znanja za opstanak ljudi i bioraznolikosti".

Proglašenje Gajne, zajedničkih pašnjaka smještenih uz obale Save, zaštićenim značajnim krajobrazom inicirao je BED 1990. godine, pa organizacija otad njime upravlja zajedno s lokalnom javnom ustanovom, stanovnicima i braniteljskom zadrugom Eko-Gajna.

Područje je dio Evropske ekološke mreže Natura 2000, a prostire se na 330 hektara pašnjaka, obogaćenih močvarnom florom i faunom, koje rijeka Sava u proljeće i jesen pretvara u jezero. Područje je uslijed plavljenja i mjesto mriještenja riba, bogato brojnim biljnim i životinjskim vrstama, uključujući ptice te izvorne pasmine domaćih životinja.

Kao mjesto očuvanja tradicijske gradnje i pašarenja, Gajna je ujedno i "spoj kulturne i prirodne baštine na terenu, gdje je ispaša ključan ekološki proces za održavanje bioraznolikosti", rekla nam je Iris Beneš. ■

NOVOSTI HOBOČIJA

KOLUMNNE

*Pet minuta do sudnjeg dana
Samoubojstvo riječima
Saveznici trče počasni krug
Oskar Juranić
Svjetski domovinski rat
Ukrajinska prekretnica
Domobranstvo i lingvistika
Carevac
Jedan je pao!*

POLITIKA | 21/03/2021 | PIŠE Tena Erceg | + f v

Spas je u lokalnom

Studija UN-ova tijela za bioraznolikost iz 2019. potvrdila je alarmantne podatke o izumiranju biljnih i životinjskih vrsta, ali i da se ono odvija znatno sporije ili je izbjegnuto na područjima gdje žive i njima upravljaju starosjedilački narodi i lokalne zajednice

VIJESTI
KRONIKA
POLITIKA
DRUŠTVO
KULTURA
KOLUMNNE

Članak o upravljanju u tjedniku Novosti 21.03.2021.

Radijski i tv prilozi na SBTV-u, Radio Slavoniji.

Vidljivost u 2021. – Web – ww.bed.hr FB stranica- @BrodskoBED, Instagram BED Brod Ecological Society

Instagram

Search

bed_brodecologicalsociety

Edit Profile

37 posts 203 followers 111 following

Bed Brod Ecological Society
www.bed.hr

POSTS

VIDEOS

SAVED

TAGGED

BED Brodsko ekološko društvo

@BrodskoBED · Organizacija za očuvanje okoliša

GAJNA Uredi

+ Dodajte gumb

Početna

Info

Fotografije

Osvrti

Više

Promoviraj

Search

More

Profile

Ustroj i redovni rad udruge

- U 2021. godini bile su zaposlene dvije osobe: programska koordinatorica, i čuvar Gajne, kojeg sufinancira Javna ustanova Natura Slavonica.
- Projektni tim je ostao bez blagajnika volontera nakon bolesti pa je programska koordinatorica morala preuzeti njegove obveze. Tim sastavljen od predsjednika i programske koordinatorice mjesečno je radio reviziju ostvarenih i planiranih aktivnosti i priprema izvještaje za sjednice upravnog odbora koji se održavaju najmanje dvomjesečno. U 2021. godini održano ih je 6.
- 28.01.2021. usmeno, a dan kasnije i pismeno obavijestili računovodstvo Luketić o prestanku suradnje. Od 01.02.2022. imamo novi računovodstveni servis Act Konto d.o.o. iz Čakovca
- Broj volonterskih sati u 2021. godini: 3855. Predan izvještaj Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

Zbog situacije s COVID 19 virusom godišnja skupština BED-a se održala elektronskim putem.

Skupština Brodskog ekološkog društva-BED koja je prihvaćala programski i financijski izvještaj održala se u periodu od 31.05.-07.06.2021. Svi koji se služe elektroničkom poštom dobili su na uvid dokumentaciju i upute kako glasati - ili odgovorom na mail ili preko interneta. Članovi koji nisu bili u mogućnosti odgovoriti elektronički ili se ne koriste računalom mogli su doći pregledati planove i izjasniti se u ured BED-a, kao i zatražiti uvid direktno kod predsjednika. U glasanju je sudjelovalo ukupno 38 članova, a izvještaje prihvatili 14 od njih obrascem i 16 odgovorom na mail, a 8 ih je pregledalo izvještaj uživo i potpisalo se na listu, te su time navedeni dokumenti prihvaćeni. Izvanredna godišnja skupština održana je u periodu od 15.12.-23.12.2021 godine elektronskim putem radi prihvaćanja financijskog i operativnog plana za 2022. godinu.

COVID 19 – utjecaj na aktivnosti BED-a u 2021.

Novi ured BED-a nalazi se u zgradi glavnog kolodvora u Slavonskom Brodu, Trg hrvatskog proljeća 3.

Nemogućnost organiziranja aktivnosti sa korisnicima uživo – u nekim projektima smo dio uspjeli odgoditi, a dio preseliti u virtualni prostor.

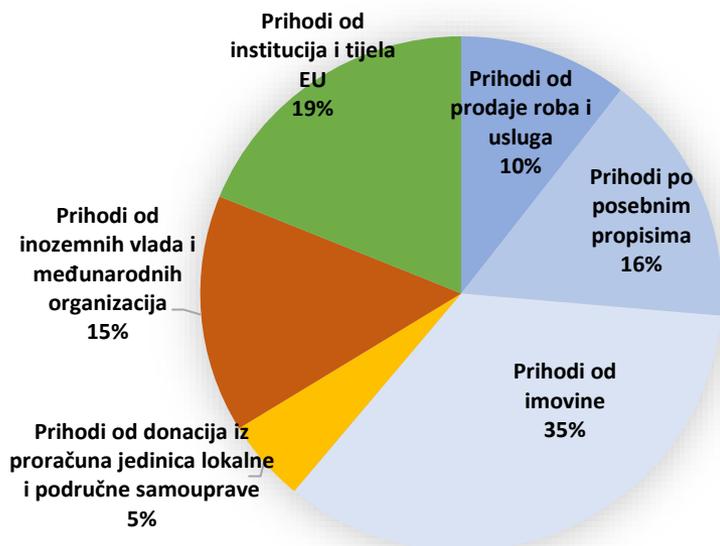
Teškoće u organiziranju i aktivaciji volontera – broj sati iz 2021. je 34,3 % manji nego onaj iz 2018. !!!

5868 sati u 2018.
5410 sati u 2019.
4738 sati u 2020.
3855 sati u 2021.

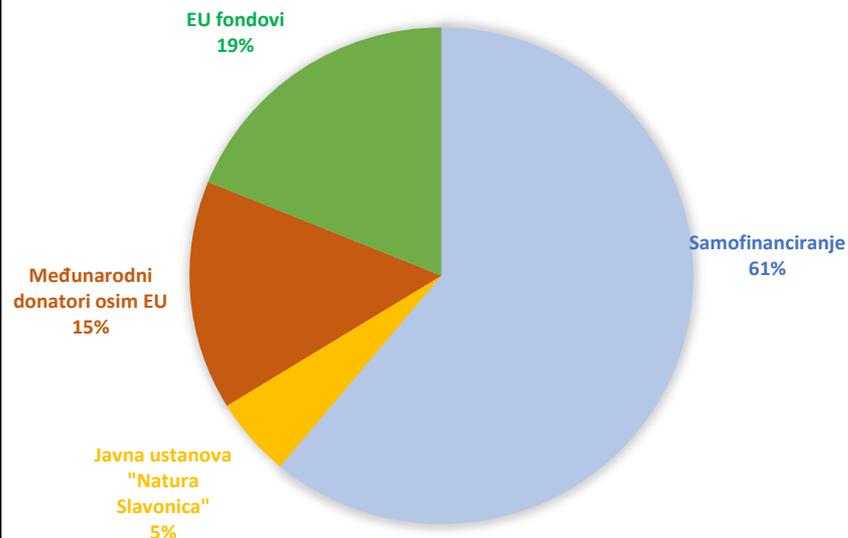

Financijski izvještaj – prihodi i izvori financiranja u 2021.

PRIHODI BED 2021.

OBLIK FINANCIRANJA BED 2021.

Opis prihoda	Iznos
Prihodi od prodaje roba i usluga	68.100
Prihodi po posebnim propisima	103.327
Prihodi od imovine	225.307
Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne samouprave	33.600
Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	97.094
Prihodi od institucija i tijela EU	122.468
Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	-
UKUPNI PRIHODI	649.896

Financijski izvještaj 2021. rashodi i rekapitulacija

Opis rashoda	Iznos
Rashodi za radnike (AOP 056+061+062)	263.666
Materijalni rashodi (AOP 068+072+077+082+087+097+102)	96.500
Rashodi amortizacije (AOP 108)	11.153
Financijski rashodi (AOP 110+111+115)	2.315
Ostali rashodi (AOP 129+134)	-
UKUPNI RASHODI	373.634
Rekapitulacija	
UKUPNO PRIHODI	649.896
UKUPNO RASHODI	373.634
VIŠAK PRIHODA U 2021.	276.262
Višak prihoda prenesen iz prethodnih godina	379.610
Raspoloživo	655.872

...tipični slavonski prisavski poplavni pašnjak obogaćen močvarnom florom i faunom istočno od Slavanskog Broda na području općine Oprisavci.

...dio sustava nacionalnih zaštićenih područja RH: Značajni krajobraz od 1990. godine.

...izuzetan spoj kulturne i prirodne baštine na terenu gdje je ispaša ključan ekološki proces za održavanje bioraznolikosti radi smanjenja invazivnih biljnih vrsta.

Gajna je ...

...mjesto osnivanja prve Pašnjačke zajednice u RH radi zajedničkog upravljanja pašnjakom.

...mjesto očuvanja (arka) hrvatskih izvornih pasmina domaćih životinja (slavonsko-srijemsko podolsko govedo, posavski konj, crna slavonska svinja, turopoljska svinja, ovca cigaja, hrvatski ovčar, posavska guska).

...mjesto očuvane tradicijske gradnje (štala, čardak, đeram, „Stan na Gajni“) i načina tradicijskog pašarenja.

...dio ekološke mreže koja je stupanjem RH u EU postala Natura 2000 mreža – i u sklopu toga je Područje očuvanja značajno za ptice (POP) i Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS).

Brodsko ekološko društvo - BED, Trg hrvatskog proljeća 1, 35000 Slavonski Brod
tel/fax: 035 445 421, e-mail: bed@bed.hr, www.bed.hr

Izveštaj pripremila: Iris Beneš

Dizajn: Iris Beneš i Saša Matanović, BED 2021.